

גרסה 3

תאריך המבחן: ____/____/____

מספר זהות								שם משפחה	שם פרטי

הכתובת:

מיקוד					מספר		רחוב			ישוב

טלפון:

[illegible]

ציון:

--	--

א. נסחו מחדש – בחרו את המשפט הדומה ביותר למשפט הנתון (15 נקודות)

א. השמנת יתר בקרב ילדים היא בעיה רפואית שכיחה מאוד בתרבות המערבית.

1. בתרבות המערבית, השמנת יתר עלולה לגרום לבעיות רפואיות.
2. בתרבות במערבית יש הרבה ילדים שסובלים מהשמנת יתר.
3. השמנת יתר אצל ילדים עלולה לגרום לשכחה.

ב. הורים שאינם מחסנים את ילדיהם, מסכנים אותם ואת סביבתם.

1. החיסונים מסוכנים לילדים קטנים.
2. מי שלא מחסן את הילדים שלו מסכן אותם ואת מי שנמצא בסביבה שלהם.
3. ישנם הורים שלא מחסנים את הילדים שלהם מפני שהם חוששים שהחיסונים מסוכנים.

ג. דלקות אוזניים כרוניות אצל ילדים עלולות לגרום לבעיות בשמיעה.

1. לפעמים ילדים סובלים מבעיות בשמיעה בגלל דלקת אוזניים כרונית.
2. דלקות אוזניים לא פוגעות בשמיעה.
3. ילדים סובלים מבעיות בשמיעה.

ד. הסימנים הראשונים להתייבשות הם צימאון ויובש בפה.

1. כשהגוף שלנו מאבד נוזלים, תחילה מרגישים צמא ויובש בפה.
2. צימאון ויובש בפה הם תסמינים של התייבשות.
3. כשחם ולא שותים מספיק מרגישים צימאון ויובש בפה.

ה. החיסון נגד שפעת מומלץ לאנשים הנמצאים בקבוצת סיכון.

1. כדאי לנשים בהיריון, לאנשים מבוגרים, לחולים כרוניים ולילדים קטנים, להתחסן נגד שפעת.
2. השפעת היא מחלה מסוכנת מאוד.
3. החיסון נגד שפעת מסוכן לאנשים חולים.

ב. השלימו את המשפטים בעזרת 2 ממילות הקישור: (10 נקודות)

1. הילדה משותקת....

בעקבות _____
 לכן _____
 כתוצאה מ _____
 לאחר ש _____

2. הרופאים החליטו לאשפז את החולה....

כתוצאה מכך _____
 למשך _____
 אך לעיתים _____
 משום ש _____

3. לתרופה החדשה יש תופעות לוואי קשות

למרות זאת _____
 בגלל _____
 לכן _____
 בזכות _____

4. דלקת ריאות מסוכנת לאנשים מבוגרים.....

לכן _____
 לעומת זאת _____
 אך _____
 מפני ש _____

5. הרופאים ממליצים על הטיפול החדש....

בתנאי ש _____
 אף על פי כן _____
 היות ש _____
 מכיוון ש _____

ג. הבנת הנקרא (20 נקודות)

מחלת השחפת

שחפת (באנגלית: Tuberculosis) היא מחלה זיהומית ומידבקת שנגרמת מחיידקים, ברוב המקרים היא פוגעת בריאות ולפעמים גם באיברים אחרים. בישראל ובמדינות מערביות בעולם, השחפת היא מחלה נדירה, רוב חולי השחפת בישראל אינם ילידי הארץ.

בעבר, לפני פיתוח התרופות האנטיביוטיות, הייתה שחפת נפוצה ברחבי העולם, כולל בארצות אירופה. כיום 95% ממקרי השחפת מתגלים בארצות מתפתחות. השחפת גורמת למותם של 50% מהחולים שלא מטופלים, אולם התמותה משחפת בעולם המערבי נמוכה מאוד: 0.3 פטירות ל-100 אלף חולים.

התסמינים של השחפת הם: חום. תחושה של קור ושל הזעות בלילה. כיח דמי. שיעול שנמשך יותר משלושה שבועות. כאבי ראש. חוסר תיאבון. ירידה במשקל. חיוורון. נטייה לעייפות. מחולל המחלה הוא חיידק השחפת ששמו המלא הוא מיקובקטריום טוברקולוזיס (*Mycobacterium Tuberculosis*). ההדבקה מאדם לאדם נעשית באמצעות הטיפות הקטנות של הכיח או של הרוק של אדם החולה במחלה פעילה. ככל שנמצאים עם האדם החולה זמן ממושך יותר, כך עולה הסיכון להידבק.

כיום לא נהוג לחסן את האוכלוסייה בעולם המערבי בגלל יעילותו הנמוכה של החיסון ומכיוון שהוא פוגע ביכולת להשתמש בהמשך במבחן טוברקולין כדי לאבחן את המחלה. אבחון השחפת נעשה לפי תלונות החולה, ברור אם הוא היה על-יד חולה, אבחון תסמינים המתאימים למחלה ובדיקות הדמיה של הריאות (כמו צילום רנטגן או בדיקת CT של הריאות). כדי לאשר סופית את האבחנה עושים תבחין טוברקולין (הנקרא גם תבחין עור בשיטת מנטו) שמזהה הידבקות בחיידקי שחפת.

הטיפול בשחפת הוא באמצעות תרופות, במרבית המקרים כוללת תוכנית הטיפול 4 או 5 תרופות בחודשיים הראשונים. לאחר מכן (לאחר שיודעים לאילו תרופות החיידק רגיש במיוחד) מתבסס הטיפול על 2 או 3 תרופות בלבד.

במקומות שונים בעולם קיימות תוכניות פיקוח על נטילת התרופות, וכך גם בישראל. החולים חייבים להגיע למרכז מיוחד כדי להבטיח שהם נוטלים את התרופות. בכל פעם שמזהים מקרה של שחפת פעילה, יש לאתר ולבדוק את כל האנשים שהיו במגע קרוב עם החולה כדי לתת להם טיפול מונע. טיפול המניעה המקובל הוא באמצעות מתן התרופה איזוניאזיד.

(על פי ד"ר גבי ובר -מנהל היחידה למניעת זיהומים בבית החולים כרמל מקב)

ענו על השאלות לפי הקטע: (20 נקודות)

1. מהי מחלת השחפת? (3 נקודות)

2. מהם התסמינים של מחלת השחפת? (3 נקודות)

3. מהו הגורם למחלת השחפת ואיך נדבקים במחלה? (4 נקודות)

4. באילו מקומות לא מחסנים נגד שחפת ומדוע? (4 נקודות)

5. כיצד מאבחנים שחפת? (3 נקודות)

6. מהו הטיפול במחלת השחפת? (3 נקודות)

ד. קלוז (15 נקודות)**השמנה**

בשנת 1977 הגדיר ארגון הבריאות העולמי את תופעת ההשמנה כמגפה.

ההשמנה היא אחת מ_____ בריאות הציבור הגדולות ביותר.

בעולם המערבי כולו נרשמת עלייה מתמדת במספר ה_____ מעודף משקל והשמנה. במדינות מסוימות כל אדם שלישי מוגדר כ_____.

ההשמנה מסוכנת לבריאות, היא מגבירה את הסיכון _____ במחלות כמו סוכרת, יתר לחץ דם ועוד. ההשמנה _____ במקום השני (אחרי עישון סיגריות) שגורמת לתחלואה ול_____.

ההשמנה גורמת ל_____ באיכות החיים וכרוכה בסבל רב הן של החולים והן של בני משפחותיהם.

בעיית ההשמנה עדיין אינה _____ מספיק בקרב הציבור והרופאים וההתייחסות _____ מתבטאת ברגשות ותגובות שונים.

בכל קבוצת גיל, ככל ש _____ המשקל כך פוחתת הבריאות, הנמדדת, משל, במספר הביקורים _____ רופא המשפחה.

בעבר נהגו המומחים _____ על משקל גוף רצוי המותאם למין ולגיל. היום לפעמים

הרופאים ממליצים על _____ למטופלים שאינם _____ להפחית 10%

ממשקלם, או לא מסוגלים לרזות ב _____ שלושה חודשי טיפול דיאטטי.

ה. הפועל (10 נקודות)

כתבו את הפעלים הבאים בצורה הנכונה:

1. הכאב _____ (להחמיר), בעקבות התאונה.

2. התרופה הזאת _____ (לאזן) את רמת הסוכר בדם.

3. מצבו של החולה _____ (להידרדר), במשך הלילה.

4. הרופא _____ (למשש) את הבטן של החולה.

5. בשבוע הבא, הילדה _____ (לבדוק-פסיבי), על ידי הרופא המומחה.

1. תיאור מקרה (10 נקודות)

חולה התלונן על לחץ בחזה, מלווה בקשיי נשימה ובהזעה. הלחץ נמשך כשש עד שבע שעות. כמו כן, החולה סיפר שהוא מעשן 50-60 סיגריות ביום.

הרופא עשה לו תרשים אק"ג שבו נמצא כי פעולת הלב של החולה תקינה. גם בבדיקת הדם לא נראה ממצא פתולוגי.

כעבור חודש, החולה חזר והתלונן על לחץ בחזה, קשיים בנשימה, בחילה וצמא. הרופא ראה שהחולה חיוור ומזיע, כמו כן, הייתה לו ירידה בלחץ הדם. הרופא עשה תרשים אק"ג, התרשים נראה תקין.

לאחר זמן קצר, עלה קצב הדופק של החולה וגם לחץ דמו עלה. החולה אמר לרופא שהוטב לו והוא הרשה לו ללכת הביתה, אך ביקש ממנו לחזור למעקב, בעוד כמה ימים.

החולה הלך לביתו וכעבור שעה הוא נפטר.

שאלות:

1. מה הייתה תלונתו של החולה? (2 נקודות)

2. אילו בדיקות בוצעו לחולה ומה היו ממצאי הבדיקות? (2 נקודות)

3. מה היו התלונות של החולה בביקור החוזר ואילו סימנים ראה הרופא? (2 נקודות)

4. מדוע הרופא איפשר לחולה ללכת הביתה? (1 נקודה)

5. מהי, לדעתך, הייתה סיבת המוות של החולה? (2 נקודות)

ז. כתיבה - 20 נקודות

כתבו על אחד מהנושאים הבאים 12-15 שורות:

- מה ידוע לך על הפרעות שינה ואיזו אוכלוסייה סובלת במיוחד מהפרעות שינה?
- מהן הסכנות לבריאות שלנו, בתקופת הקיץ? (לפחות, 3 דוגמאות)

[illegible]

בהצלחה!